

แนวปฏิบัติสำหรับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (DPO) กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (พระราชบัญญัติ) และตามนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรมฝนหลวงและการบินเกษตรจึงได้กำหนดแนวทางสำหรับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer) ดังนี้

๑. การแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๑.๑ เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ควรมีคุณสมบัติต่อไปนี้

๑.๑.๑ มีความเชี่ยวชาญในระดับที่เหมาะสม : ความเชี่ยวชาญในระดับที่เหมาะสมกับความละเอียดอ่อน จำนวน และความซับซ้อนของข้อมูลที่ได้รับการประมวลผล และการโอนข้อมูลส่วนบุคคลแบบเป็นระบบหรือการโอนข้อมูลส่วนบุคคลเป็นบางครั้ง

๑.๑.๒ มีความเข้าใจพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในเชิงลึก : เข้าใจพระราชบัญญัติอย่างแตกฉานและคอยติดตามเกี่ยวกับการพัฒนา การเปลี่ยนแปลง และการตีความพระราชบัญญัติ รวมถึงกฎหมายลำดับรอง แนวทางปฏิบัติ คำสั่ง คำตัดสิน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่ออกโดยหน่วยงานและศาลที่มีอำนาจ

๑.๑.๓ มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกรมฝนหลวงและการบินเกษตรเพียงพอ

๑.๑.๔ มีความเข้าใจที่เพียงพอเกี่ยวกับกระบวนการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล และระบบข้อมูลของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๑.๒ เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอาจเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตรหรือบุคคลที่สามที่ได้รับการว่าจ้างมาให้ปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาให้บริการ (มาตรา ๔๑ วรรค ๗) (โดยที่จะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดอื่น ๆ สำหรับเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เช่น จะต้องไม่มีความขัดกันของผลประโยชน์)

๑.๓ ประเด็นหนึ่งที่ต้องพิจารณาตัดสินใจคือจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจากภายในหรือภายนอก แม้ว่าจะสามารถมอบหมายหน้าที่นี้ให้แก่ผู้ให้บริการจากภายนอก แต่การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจากภายนอกอาจทำให้เกิดปัญหาบางประการ เช่น

ก) ในบางกรณี การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจากภายนอก อาจช่วยลดภาระการบริหารจัดการภายในที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งนี้

ข) อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องได้รับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสมจากบุคลากรผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค (เช่น ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ) โดยผู้ให้บริการจากภายนอกอาจไม่มีความคุ้นชินเท่าที่ควรกับระบบภายใน สิ่งอำนวยความสะดวก และการติดต่อต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อหน้าที่นี้ ในทางตรงกันข้าม ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ภายใน จะสามารถเข้าถึงและคุ้นเคยกับระบบภายใน สิ่งอำนวยความสะดวก

และการติดต่อต่าง ๆ ทำให้สามารถให้ความช่วยเหลือสนับสนุนที่เหมาะสมแก่เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ของตนได้ง่ายกว่า

๑.๔ หน่วยงานภายใต้กรมฝนหลวงและการบินเกษตร อาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลรายเดียว โดยที่บุคคลนั้นจะต้องสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้โดยง่าย (มาตรา ๔๑ วรรค ๒) พระราชบัญญัติกำหนดให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นผู้ติดต่อสำหรับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลและหน่วยงานกำกับดูแล รวมถึงภายในองค์กรด้วย

๒. หน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจะมีหน้าที่ต่อไปนี้

๒.๑ ให้คำแนะนำแก่กรมฝนหลวงและการบินเกษตร รวมทั้งลูกจ้างหรือผู้ให้บริการของผู้นควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ (อ้างอิงตาม มาตรา ๔๒ (๑))

๒.๒ ตรวจสอบการดำเนินงานของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร รวมทั้งลูกจ้างหรือผู้ให้บริการของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร เกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลและกิจกรรมอื่น ๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว (อ้างอิงตาม มาตรา ๔๒ (๒))

๒.๓ ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีอำนาจในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงพนักงานหรือผู้ให้บริการของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร (อ้างอิงตามมาตรา ๔๒ (๓)) และ

๒.๔ รักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคลที่ล่วงรู้หรือได้มาจากการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ (อ้างอิงตามมาตรา ๔๒ (๔))

หน้าที่ของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนอกเหนือจากตามมาตรา ๔๒ มีหน้าที่และความรับผิดชอบอื่นด้วย ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและทำให้มั่นใจว่าโปรแกรมและข้อกำหนดด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมดของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ซึ่งรวมถึงกรอบการดำเนินงานด้านความเป็นส่วนตัว กฎ นโยบาย แนวทางปฏิบัติ ประกาศ แบบคำขอความยินยอม สัญญา ฯลฯ และการบังคับใช้และการใช้สิ่งดังกล่าวเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงกฎหมายลำดับรอง แนวทางปฏิบัติ หรือคำสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจของพระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

(๒) ประเมินความเสี่ยงและวางแผน/เสนอแนะแผนในการรับมือกับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๓) ให้ความรู้และ/หรือทำการฝึกอบรมพนักงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติตามที่จำเป็นและสม่ำเสมอ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและดำรงรักษาวัฒนธรรมการปฏิบัติตามกฎหมายภายในกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

(๔) ดำเนินการจัดฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลตามที่จำเป็น

(๕) ทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อสำหรับกิจกรรมภายในกรมฝนหลวงและการบินเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมด เช่น วางกรอบในการจัดการคำขอของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล การปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ฯลฯ

(๖) ทำให้มั่นใจว่ามีการติดตามและการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมด และมีการดำเนินการต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่ากรมฝนหลวงและการบินเกษตรปฏิบัติตามพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

(๗) ทำการประเมินและตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเป็นประจำ

๓. หน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตรที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๓.๑ ต้องให้ข้อมูลและรายละเอียดติดต่อของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและตัวแทน (เช่น ในเว็บไซต์ ในนโยบายความเป็นส่วนตัว ฯลฯ) และจะต้องแจ้งรายละเอียดเหล่านี้ต่อหน่วยงานกำกับดูแล (สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล) และเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา ๔๑ วรรค ๕)

๓.๒ ต้องดำเนินการต่อไปนี้

๓.๒.๑ ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (เช่น ให้ทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา ๔๒ วรรค ๒) และ

๓.๒.๒ ไม่เลิกจ้างหรือลงโทษเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วยเหตุที่เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลปฏิบัติหน้าที่ของตน (มาตรา ๔๒ วรรค ๓)

๓.๓ ต้องรับรองกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลว่า หน้าที่หรือภารกิจอื่น ๆ ที่ปฏิบัติตามขอบเขตงาน ไม่ขัดกับหน้าที่ของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้พระราชบัญญัติ (มาตรา ๔๒ วรรค ๔)

หมายเหตุ

การพิจารณาการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ภายใต้มาตรา ๔๑ จะต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เมื่อ

๑.๑) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเป็นหน่วยงานของรัฐตามที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด
๑.๒) การดำเนินกิจกรรมของผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย จำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลหรือระบบอย่างสม่ำเสมอ โดยเหตุที่มีข้อมูลส่วนบุคคลเป็นจำนวนมากตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๑.๓) กิจกรรมหลักของผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเป็น การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลสุขภาพ ความพิการ ข้อมูลสหภาพแรงงาน ข้อมูลพันธุกรรม ข้อมูลชีวภาพ หรือข้อมูลอื่นใด ซึ่งกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในทำนองเดียวกัน

เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น ให้ใช้การวิเคราะห์และการประเมินต่อไปนี้

ก) การตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลหรือระบบอย่างสม่ำเสมอ : ประเด็นแรกที่ต้องพิจารณาคือ ทำการตรวจสอบเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (เช่น ลูกค้า พันธมิตร ทางธุรกิจ และพนักงาน) อย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบหรือไม่

ข) ข้อมูลจำนวนมาก : ประเด็นที่สองที่ต้องพิจารณาคือ ทำการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเป็นจำนวนมากหรือไม่ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติยังไม่ได้กำหนดนิยามของคำว่า “จำนวนมาก” และไม่ได้กำหนดตัวเลขที่แน่นอนของปริมาณข้อมูลที่ทำการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย หรือจำนวนบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ค) การเก็บรวบรวมใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอ่อนไหว (Sensitive Data) : ประเด็นที่สามที่ต้องพิจารณาคือ เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ที่มีความละเอียดอ่อนหรือไม่

ง) กิจกรรมหลักของหน่วยงาน : ประเด็นสุดท้ายที่ต้องพิจารณาคือการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลอ่อนไหวถือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมหลักของหน่วยงานหรือไม่

สรุปได้ว่า หากดำเนินการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลในจำนวนมากอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ หรือหากกิจกรรมหลักเกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลอ่อนไหว จะต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล